003 **Nazwisko** LEWANDOWSKI **Imiona** Pius Bolesław **lat życia**

004 **Pseudonim**

006 **z domu** **Rodzice**

008 **Data urodzenia** 9.12.1907 **Miejscowość** Niemirów Zdrój

010 **Data śmierci** 24.9.1997 **Miejscowość** Leżajsk

012 **Pogrzeb/~~Spopielenie~~** **Adres Cmentarza** Leżajsk

**Nr. grobu**

026 **Źródła**:
"Duszpasterz Polski Z Zagranicą"
1/206 1998

**Nekrolog**

**Ankieta**

**Lista Stowarzyszenia**

**Grodziska**

**Suchecitz**

**Inne**

029 **Wyznanie** .....

030 **Jednostka wojskowa** .....

032 **Rodzaj wojska** .....

033 **Stopień wojskowy** .....

034 **Odznaczenie** Polonia Restituta, Złoty Krzyż Zasługi, Złoty Krzyż Biskupa Pol
Medal Morski, Gwiazda Atlantyku

036 **Zawód** ksiądz

038 **Tytuły naukowe** .....

042 **Instytucje** .....

044 **Obozy** .....

046 **Słowo kluczowe** .....

Karta Rejestracyjna Archiwum Osobowe Emigracji. Biblioteka Polska w Londynie.

Dziennik Polski Zagranicą
/Rzym/
Styczeń - Luty - Marzec 1998
1/206

# Z ŻAŁOBNEJ KARTY

## ŚP. O. PIUS LEWANDOWSKI, OFM

Dnia 24 września 1997 r. zmarł w klasztorze Ojców Bernardynów w Leżajsku Ojciec Pius B.M. Lewandowski. Śp. Ojciec Pius Bolesław Lewandowski O.F.M. urodził się w Niemirowie Zdroju 9.12.1907 r., do zakonu wstąpił w Leżajsku w 1928 r., a święcenia kapłańskie otrzymał we Lwowie z rąk ks bp Baziaka w 1934 r. Był misjonarzem w Japonii w latach 1934-42, kapelanem Marynarki Wojennej na polskim krążowniku "Dragon" i Wojsk Polskich w Wielkiej Brytanii w okresie 1942-48 oraz proboszczem polskiej parafii olbrzymiego terenu Wschodniej Szkocji od 1948 r. Duszpasterska działalność śp. Ojca Piusa to ogrom nie tylko prac związanych z tygodniowymi nabożeństwami w rozrzuconych parafiach, lecz i słowa pociechy niesione chorym w szpitalach i domach. Chrzcił dzieci, grzebał zmarłych, wprowadzał do świątyni sztandary weteranów i błogosławił posiłki na rocznicowych spotkaniach. Nie istniały dla niego niesprzyjające warunki klimatyczne, jak lód na drogach, wichury, ulewy i śnieg. Osobiście cieszyłem się jako prezes Oddziału "Szkocja" Związku Polskich Spadochroniarzy przyjaźnią śp. Ojca. Bywał w moim domu, prowadziliśmy rozmowy o "starych Polakach", komentowaliśmy wypadki dziejowe. Można z nim było rozmawiać o kwiatach, o walorach kuchennych, o rybołówstwie (był wędkarzem!) i cytować wersety z Pisma św. Chciałbym dziś powiedzieć w imieniu nas wszystkich "Bóg zapłać" za to, czego dokonał dla polskiej społeczności.

O. Pius Lewandowski odznaczony był Gwiazdą Atlantyku, Polskim Medalem Morskim, Złotym Krzyżem Biskupa Polowego, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta i wieloma odznaczeniami oddziałowymi.

W niedzielę 28 września 1997 r. rektor Polskiej Misji Katolickiej w Szkocji, ks. Marian Łękawa odprawił w Kirkcaldy Mszę św. w intencji Ojca Lewandowskiego.

*T. S. Roy*

Dziennik Polski Londyn (Rz
Kwiecień – Maj – Czerwiec 1998
2/207

# Z ŻAŁOBNEJ KARTY

## ŚP. O. PIUS BOLESŁAW LEWANDOWSKI, OFM

Zmarł śp. o. Pius. (Bolesław) Lewandowski, zasłużony kapłan i misjonarz bernardyński w Szkocji.

O. Pius Lewandowski urodził się 9 grudnia 1907 r. w Niemirowie (dawne woj. lwowskie).

Po ukończeniu nauki w szkole podstawowej i średniej, jako 20-letni młodzieniec wstępuje do Zakonu Braci Mniejszych (Ojców Bernardynów) w dn. 20 września 1927 r. Po ukończeniu rocznego okresu próbnego w nowicjacie, podejmuje studia teologiczne we Włoszech, zakończone wyświęceniem na kapłana w dn. 20 czerwca 1934 r.

Od chwili uzyskania święceń kapłańskich podejmuje obowiązki ciężkiej pracy misyjnej na Sachalinie w Japonii.

W chwili wybuchu wojny japońsko-amerykańskiej, o. Pius znajdował się na leczeniu w Tokio. Wtedy to następuje ewakuacja obcokrajowców z Japonii do Anglii. O. Pius w owym czasie cieszył się tam - jako misjonarz - wielkim autorytetem. Stąd też reprezentował polską ambasadę, ułatwiając obcokrajowcom, a nawet pracownikom polskiej ambasady, wyjazd z Japonii.

Okrętem jakońskiego Czerwonego Krzyża ewakuowanych przewieziono do Anglii.

W Anglii o. Pius natychmiast zgłosił się do Wojska Polskiego, by tu - jako kapelan Marynarki Wojennej w stopniu kapitana - pełnić dalej swoją

misję duszpasterską wśród żołnierzy polskich walczących u boku Armii Aliantów.

Przez cały czas wojny służył na jednostkach pływających, głównie w działaniach osłonowych konwojów alianckich, przewożących zaopatrzenie (broń, amunicję, żywność i umundurowanie) dla Armii Czerwonej, prowadzącej ciężkie walki z armią hitlerowską.

Służbę swą w wojsku pełnił aż do roku 1948. Po demobilizacji został mianowany kapelanem żołnierzy mających powrócić do kraju - choć sam miał zamkniętą drogę do Polski przez władze komunistyczne. W okresie tym - okresie osobistego zagrożenia - zaopiekowały się Nim władze alianckie, dały Mu ochronę osobistą i ułatwiły wyjazd do pracy duszpasterskiej w Szkocji.

Tak rozpoczyna pracę duszpasterską wśród Polaków mieszkających na terenie wschodniej Szkocji. Pracę tę kontynuuje przez 47 lat.

Podeszły wiek o. Piusa, tęsknota za ojczystym krajem i macierzystym zgromadzeniem, skłaniają Go do powrotu do Polski.

W piśmie pożegnalnym do o. Piusa, Arcybiskup Edynburga, Keith Patrick pisze:

*"Drogi Ojcze Piusie!*

*Piszę do Ciebie ze szczerymi wyrazami wdzięczności za wszystko, co wypełniłeś przez ponad 47 lat na posłudze dla Polskiej Wspólnoty Kościelnej we Wschodniej Szkocji...*

*Archibishop of St. Andrews and Edinburgh"* *Keith Patrick*

Tak więc po 60 latach tułaczki i ciężkiej pracy misyjnej i duszpasterskiej na obczyźnie, o. Pius wraca do kraju 27 października 1995 r.

Zostaje skierowany do klasztoru Ojców Bernardynów w Leżajsku, by tu wśród swoich, spędzić ostatnie chwile żywota. Tu bowiem, po bardzo krótkiej chorobie, zmarł dn. 24 września 1997 r., w wieku 90 lat, w tym 69 lat na posłudze w zakonie, a w kapłaństwie - lat 63.

Tu też zaczął swe życie zakonne i tu je zakończył.

Pogrzeb zasłużonego Misjonarza Apostolskiego w Japonii, kapelana Marynarki Wojennej i Wojsk Polskich w Wielkiej Brytanii oraz wieloletniego duszpasterza polonijnego w Szkocji odbył się w Bazylice Ojców Bernardynów w Leżajsku, w dn. 26 września 1997 r.